

**Zarządzenie nr 2/2019**  
**Rektora Podhalańskiej Państwowej**  
**Wyższej Szkoły Zawodowej w Nowym Targu**  
**z dnia 21 stycznia 2019 r.**

w sprawie wprowadzenia Instrukcji bezpieczeństwa i higieny pracy  
przy obsłudze kosiarki spalinowej do trawy oraz odśnieżarki

*Na podstawie art. 23<sup>74</sup> § 2 Kodeks pracy, w związku z art. 23 ust.1 i art. 51 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2018 poz. 1668 ) oraz Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (t.j. Dz.U. z 2003 r. nr 169, poz. 1650 z późn. zm.) zarządzam, co następuje:*

**§ 1**

Wprowadza się następujące Instrukcje bezpieczeństwa i higieny pracy przy obsłudze:

- a) kosiarki spalinowej do trawy, która stanowi **załącznik nr 1** do niniejszego Zarządzenia;
- b) odśnieżarki, która stanowi **załącznik nr 2** do niniejszego Zarządzenia.

**§ 2**

Zobowiązuje się Kierownika Działu Administratora Budynków do zapoznania podległych pracowników z treścią Instrukcji, o których mowa w § 1 niniejszego Zarządzenia.

**§ 3**

Zobowiązuje się Kierownika Działu Administratora Budynków do egzekwowania od podległych pracowników zapisów Instrukcji, o których mowa w § 1 niniejszego Zarządzenia.

**§ 4**

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

**REKTOR**

ks. dr hab. Stanisław Gulak, prof. nadzw.

## **INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY PRZY OBSŁUDZE KOSIARKI SPALINOWEJ DO TRAWY**

### **UWAGI OGÓLNE**

1. Kosiarka spalinowa jest urządzeniem służącym do koszenia trawy.
2. Koszenie innych elementów jest zabronione.
3. Do pracy przy obsłudze kosiarki może zostać dopuszczony pracownik, który:
  - a. Został przeszkolony w zakresie technologii i obsługi urządzenia;
  - b. Posiada aktualne badania lekarskie;
  - c. Zapoznał się z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy;
  - d. Przeszedł przeszkolenie ogólne;
  - e. Przeszedł instruktaż stanowiskowy.
4. Pracownik w czasie pracy kosiarką jest zobowiązany do używania odzieży roboczej oraz środków ochrony zbiorowej / indywidualnej, w szczególności okularów (gogli) ochronnych lub przyłbicy oraz ochronników słuchu.
5. Koszenie można przeprowadzać przy świetle dziennym lub odpowiednim oświetleniu sztucznym.
6. Należy unikać koszenia mokrej trawy.

### **CZYNNOŚCI PRZED ROZPOCZĘCIEM PRACY**

1. Zapoznać się z elementami sterowniczo - manipulacyjnymi oraz właściwym użytkowaniem urządzenia, a także z instrukcją obsługi maszyny, dostarczoną przez producenta.
2. Sprawdzić, czy nóż / ostrza kosiarki są poprawnie zamocowane oraz czy noże, śruby noży, a także zespół tnący nie są zużyte lub uszkodzone.
3. Upewnić się, czy w miejscu koszenia nie znajdują się przeszkody lub ciała obce.
4. Upewnić się, czy w pobliżu miejsca koszenia nie znajdują się osoby trzecie, szczególnie dzieci lub zwierzęta.
5. Upewnić się, czy w pobliżu miejsca koszenia nie znajdują się żadne źródła zapłonu.
6. Sprawdzić, czy wszystkie nakrętki, śruby i wkrety są w stanie dokręconym.
7. Sprawdzić, czy kosz zbiorczy (jeżeli występuje) nie jest uszkodzony.

### **CZYNNOŚCI WYKONYWANE PODCZAS PRACY**

1. W przypadku kosiarki z siedziskiem zwolnić sprzęgło jazdy.
2. Silnik uruchamiać mając stopy w oddaleniu od noży, stojąc z dala od kanału wylotowego trawy.
3. Podczas pracy kosiarką należy iść, nigdy biec.
4. Ręce, stopy i włosy trzymać z dala od elementów ruchomych kosiarki.
5. Wylączyć urządzenie za każdym razem, gdy użytkownik się oddala.
6. Zachować szczególną ostrożność podczas zawracania kosiarką lub ciągnięcia jej w swoją stronę.
7. Nie otwierać korka wlewu paliwa oraz nie tankować bezpośrednio po zakończeniu pracy silnika.

### **CZYNNOŚCI PO ZAKOŃCZENIU PRACY**

1. Wylączyć urządzenie.
2. Ustawić przepustnicę na pozycję STOP (jeżeli występuje).
3. Odciąć dopływ paliwa.
4. Odczekać na ostygnięcie silnika.

5. Silnik, tłumik i miejsca zawierające benzynę należy oczyścić z resztek trawy, liści i nadmiaru oleju. W razie konieczności opróżnienia zbiornika należy wykonywać czynność na otwartej przestrzeni.

### **CZYNNOŚCI ZABRONIONE**

1. Palenie tytoniu w pobliżu urządzenia.
2. Praca bez obuwia lub w obuwiu odkrytym.
3. Przechowywanie urządzenia z pełnym zbiornikiem benzyny wewnątrz budynku, w którym opary paliwa mogą zetknąć się z źródłem zapłonu.
4. Pracy na uszkodzonym urządzeniu.
5. Pracy na urządzeniu niekompletnym np. bez założonego kosza zbiorczego (jeżeli występuje).
6. Zmiana ustawień regulatora silnika oraz praca na nadmiernych obrotach.
7. Zmiana ustawień koszenia podczas pracy silnika.
8. Przechylanie kosiarki podczas uruchamiania silnika oraz jego pracy.
9. Podnoszenie oraz przenoszenie urządzenia podczas pracy silnika.
10. Praca kosiarką w zamkniętej przestrzeni – grozi zatruciem.
11. Zasłanianie tłumika.
12. Koszenie na stromych zboczach.

### **POSTĘPOWANIE NA WYPADEK AWARII**

1. W razie zablokowania noży należy wyłączyć i odłączyć świecę (jeżeli występuje).
2. W razie uderzenia w nieznaną przeszkodę należy wyłączyć urządzenie, skontrolować, czy nie doszło do uszkodzeń, a ewentualne naprawy wykonać przed ponownym uruchomieniem kosiarki.
3. W razie stwierdzenia nieprawidłowości w pracy urządzenia należy je bezzwłocznie zatrzymać poprzez wciśnięcie wyłącznika głównego lub awaryjnego.
4. W przypadku samoczynnego wyłączenia się urządzenia, jego ponowne załączenie może nastąpić po ustaleniu i usunięciu przyczyny tego faktu.
5. O wszelkich usterkach i nieprawidłowościach w pracy urządzenia należy bezzwłocznie powiadomić bezpośredniego przełożonego.

### **UWAGI KOŃCOWE**

1. Silnik należy wyłączyć za każdym razem, gdy urządzenie jest tankowane, transportowane oraz gdy przejeżdża po innej powierzchni niż trawa.
2. Serwis oraz konserwację urządzenia może przeprowadzać jedynie wykwalifikowany pracownik.

## **INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY PRZY OBSŁUDZE ODŚNIEŻARKI**

### **CZYNNOŚCI DO WYKONANIA PRZED ROZPOCZĘCIEM PRACY**

Przed przystąpieniem do pracy obsługujący odśnieżarkę powinien:

- Zapoznać się dokładnie z instrukcją obsługi odśnieżarki, znać zasady jej uruchamiania, szybkiego zatrzymywania oraz zasady działania wszystkich elementów sterujących i jezdnych.
- Sprawdzić prawidłowość zamocowania osłon stałych i ruchomych chroniących przed zagrożeniami.
- Upewnić się, że w zasięgu pracy odśnieżarki nie znajdują się osoby postronne lub zwierzęta.
- W miarę możliwości sprawdzić powierzchnię, która będzie odśnieżana i usunąć wszelkie przedmioty, które mogą zostać pochwycone oraz wyrzucone przez wirnik odśnieżarki.

### **ZASADY I SPOSOBY BEZPIECZNEGO WYKONANIA PRACY ODŚNIEŻARKĄ**

- Odśnieżarka, której uszkodzenie obsługujący stwierdził w czasie pracy, powinna być niezwłocznie zatrzymana, a jej silnik wyłączony.
- O dostrzeżonych wadach lub uszkodzeniach odśnieżarki bądź jej urządzeń ochronnych obsługujący powinien niezwłocznie zawiadomić przełożonego.
- Osoby obsługujące odśnieżarkę powinny stosować odpowiednią odzież roboczą oraz obuwie z podeszwą antypoślizgową, a także okulary (gogle) ochronne.
- Odśnieżarką należy pracować tylko w ciągu dnia lub przy dostatecznym oświetleniu sztucznym odśnieżanego terenu.
- Maszynę należy prowadzić powoli i ostrożnie, w szczególności na nierównych lub nieutwardzonych podłożach, a także w czasie jazdy do tyłu. Jeżeli odśnieżarka jest ręczna (pług) nigdy nie należy dopuszczać do tego, by obsługujący musiał biec lub być ciągnięty przez odśnieżarkę.
- Jeżeli odśnieżarka natrafi na ciała obce (np. kamień) lub przy jej dużej wibracji, należy ją natychmiast zatrzymać i sprawdzić, czy nie wystąpiły uszkodzenia.
- Śnieg należy uprzątać możliwie szybko po opadach (dolna warstwa zalegającego śniegu zmraża się, utrudniając pracę).
- W miarę możliwości śnieg należy uprzątać w kierunku wiatru.

### **CZYNNOŚCI ZABRONIONE**

Zabrania się:

- Używania odśnieżarki bez wymaganych urządzeń ochronnych lub przy ich nieprawidłowym działaniu.
- Zdejmowania, odchylania jakichkolwiek osłon w czasie pracy maszyny, a także ustawiania i regulowania urządzeń ochronnych odśnieżarki przez obsługującego.
- Wykonywania czynności związanych z naprawą, remontem lub konserwacją odśnieżarki przez osoby inne niż z obsługi technicznej, upoważnione i posiadające odpowiednie przygotowanie.
- Wznawiania pracy odśnieżarki bez usunięcia uszkodzenia i sprawdzenia jej przez obsługę techniczną.
- Pozostawiania bez opieki odśnieżarki z włączonym silnikiem.

- Przewożenia na odśnieżarce ludzi.
- Użytkowania odśnieżarki na zboczach o spadku większym niż 20%.
- Tankowania odśnieżarki w zamkniętych pomieszczeniach oraz przy włączonym i gorącym silniku.
- Uruchamiania odśnieżarki przez osobę stojącą naprzeciwko otworu wyrzutu śniegu.
- Ustawiania kłapy otworu wyrzutu w kierunku ludzi, zwierząt, okien, drzwi, samochodów.

## **CZYNNOŚCI OBSŁUGUJĄCEGO PO ZAKOŃCZENIU PRACY**

Po zakończeniu pracy obsługujący powinien:

- Zatrzymać odśnieżarkę w następujący sposób:
  - zatrzymać silnik,
  - wyjąć kluczyk zapłonu (jeżeli występuje),
  - ściągnąć nasadkę ze świecy zapłonowej (jeżeli występuje),
  - poczekać, aż silnik się ochłodzi.
- Wyczyścić odśnieżarkę w następujący sposób:
  - maszynę postawić na utwardzonym, płaskim i poziomym terenie,
  - usunąć przylepiony brud,
  - maszynę oczyścić bieżącą wodą przez otwór wyrzutowy i pozostawić do wyschnięcia,
  - wyczyścić silnik ścierką i szczotką.
- Odstawić odśnieżarkę, najlepiej do czystego i suchego pomieszczenia.

## **ZASADY POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH AWARYJNYCH STWARZAJĄCYCH ZAGROŻENIA DLA ŻYCIA LUB ZDROWIA PRACOWNIKÓW**

W razie wystąpienia podczas pracy odśnieżarki awarii stwarzającej zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi obsługujący powinien:

- natychmiast zatrzymać odśnieżarkę, unieruchamiając jej silnik,
- wyjąć kluczyk zapłonowy oraz ściągnąć nasadkę świecy zapłonowej (jeżeli występuje), co uniemożliwi przypadkowe uruchomienie odśnieżarki,
- oznakować odśnieżarkę tablicą informacyjną: "Awaria. Nie włączać!",
- niezwłocznie zgłosić wystąpienie awarii przełożonemu.

## **UWAGI KOŃCOWE**

- Pracownik ma prawo powstrzymać się od wykonywania pracy, zawiadamiając o tym niezwłocznie przełożonego, w przypadku gdy warunki pracy nie odpowiadają przepisom bhp i stwarzają bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia lub życia pracownika, bądź gdy wykonywana przez niego praca grozi takim niebezpieczeństwem innym osobom.
- Do każdej maszyny przekazywanej do eksploatacji powinna być dołączona instrukcja użytkownika sporządzona przez jej producenta lub jego upoważnionego przedstawiciela.